

Д.З.
КПІ 1.35

$$\vec{E} = -\text{grad}\varphi = (\alpha y; \alpha x; -2\alpha z) = \alpha y\vec{i} + \alpha x\vec{j} - 2\alpha z\vec{k} \quad (0.1)$$

Діелектрики
Сприйнятливість

$$\Delta E = -\alpha E_0 \quad (1.1)$$

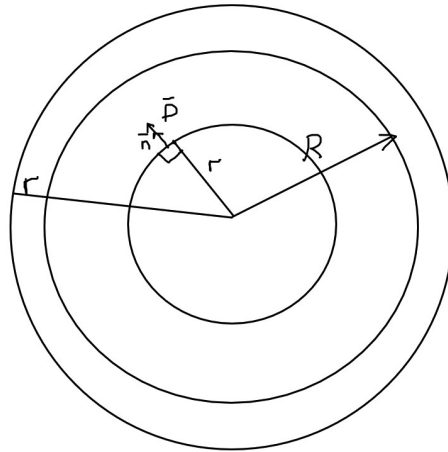
$$E = E_0 + \Delta E = E_0 - \alpha E_0 = E_0(1 - \alpha) = \frac{E_0}{\varepsilon} \quad (1.2)$$

$$\begin{aligned} \vec{D} &= \varepsilon \varepsilon_0 \vec{E} \\ D_1 &= \varepsilon_0 E_0 \end{aligned} \quad (1.3)$$

$$D_2 = \varepsilon \varepsilon_0 \frac{E_0}{\varepsilon} = \varepsilon_0 E_0$$

КПІ 2.4

$$\oint \vec{D} \cdot \vec{n} \, dS = Q$$

Використаємо 1-е рівняння Максвелла в речовині:

$$\oint_S \vec{D} \cdot d\vec{S} = Q_{\text{in}} \quad (1.4)$$

Для області в середині маємо:

$$\begin{aligned} \int_S \vec{D} \cdot \vec{n} \, dS &= \int_S D \, dS = D \int_S dS = DS = 4\pi r^2 D = Q_{\text{in}} = \int_V \rho \, dV = \rho \int_V dV = \\ &= \rho V = \rho \frac{4}{3} \pi r^3 = Q \frac{r^3}{R^3} \end{aligned} \quad (1.5)$$

$$D_{\text{in}} = \frac{\rho r}{3} = \frac{Qr}{4\pi R^3} \quad (1.6)$$

Напруженість:

$$\vec{D} = \varepsilon \varepsilon_0 \vec{E} \quad (1.7)$$

$$E_{\text{in}} = \frac{D}{\varepsilon_1 \varepsilon_0} = \frac{Qr}{4\pi \varepsilon_1 \varepsilon_0 R^3} \quad (1.8)$$

Для області зовні маємо:

$$\int_S \vec{D} \vec{n} dS = \int_S D dS = D \int_S dS = DS = 4\pi r^2 D = Q_{\text{in}} = \int_V \rho dV = \rho \int_V dV = \rho V = \rho \frac{4}{3} \pi R^3 \quad (1.9)$$

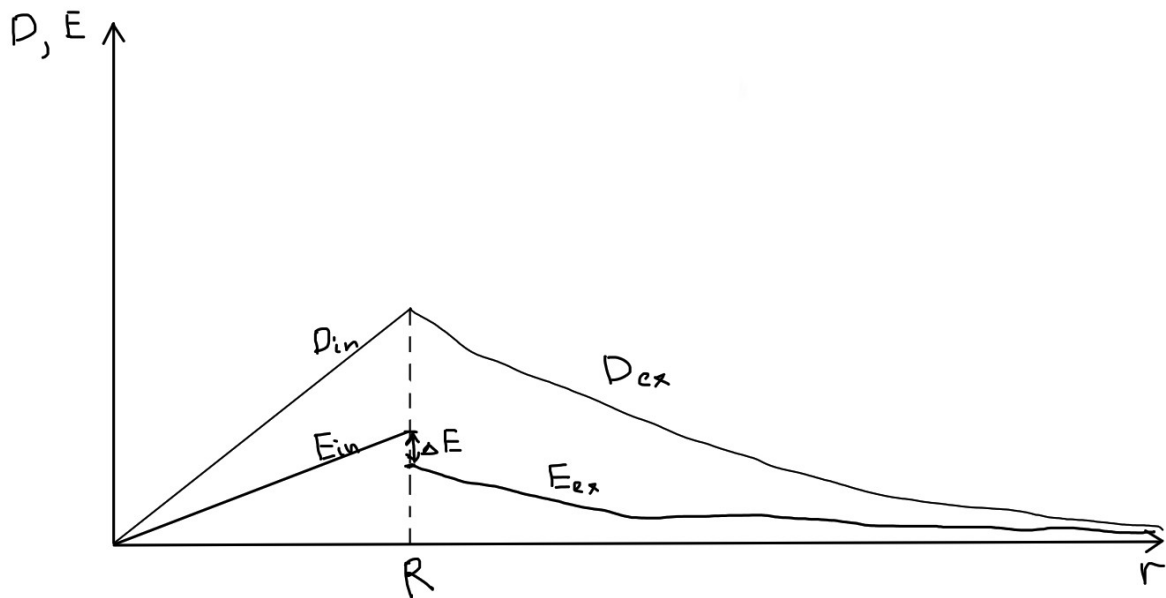
$$D_{\text{ex}} = \frac{\rho R^3}{3r^2} = \frac{Q}{4\pi r^2} \quad (1.10)$$

Напруженість:

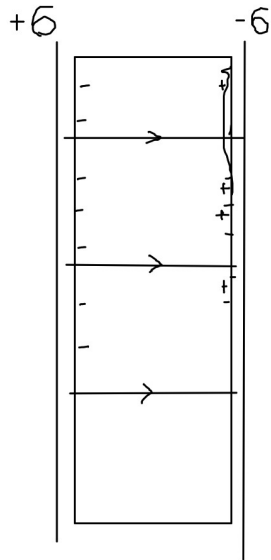
$$E_{\text{ex}} = \frac{D_{\text{ex}}}{\epsilon_2 \epsilon_0} = \frac{Q}{4\pi \epsilon_2 \epsilon_0 r^2} \quad (1.11)$$

Таким чином маємо стрибок напруженості:

$$E_{\text{in}}(R) - E_{\text{ex}}(R) = \frac{Q}{4\pi \epsilon_1 \epsilon_0 R^2} - \frac{Q}{4\pi \epsilon_2 \epsilon_0 R^2} = \frac{Q}{4\pi \epsilon_0 R^2} \left(\frac{1}{\epsilon_1} - \frac{1}{\epsilon_2} \right) = E_0 \left(\frac{1}{\epsilon_1} - \frac{1}{\epsilon_2} \right) \quad (1.12)$$

КПІ 2.2

Нескінченна заряджена площина створює індукцію:

$$\oint D ds = q$$

$$2Ds = \sigma s \quad (1.13)$$

$$D = \frac{\sigma}{2}$$

Дві пластини (конденсатор) в середині створять:

$$D = \sigma \quad (1.14)$$

Та за умови однорідності діелектрика:

$$E = \frac{D}{\epsilon \epsilon_0} = \frac{\sigma}{\epsilon \epsilon_0} \quad (1.15)$$

За означенням індукції:

$$\vec{D} = \epsilon_0 \vec{E} + \vec{P}$$

$$D = \epsilon \epsilon_0 E \quad (1.16)$$

Тоді:

$$\sigma = \frac{\sigma}{\epsilon} + P$$

$$P = \frac{\sigma(\epsilon - 1)}{\epsilon} \quad (1.17)$$

Густина поляризаційних зарядів:

$$E = E_0 + \Delta E$$

$$-\Delta E = E_0 - E = \frac{\sigma}{\epsilon_0} - \frac{\sigma}{\epsilon \epsilon_0} = \frac{\sigma}{\epsilon_0} \left(1 - \frac{1}{\epsilon} \right) = \frac{P}{\epsilon_0} = \frac{\sigma'}{\epsilon_0} \quad (1.18)$$

Густина дипольного моменту:

$$p = qd$$

$$P = \frac{p}{V} = \frac{\sigma' S d}{S d} = \sigma' \quad (1.19)$$

КПШ 2.21

Ємність конденсатора:

$$C = \frac{q}{|\Delta\varphi|} \quad (1.20)$$

Різниця потенціалів

$$|\Delta\varphi| = \int_1^2 E dx \quad (1.21)$$

1) $\varepsilon = \text{const}$

$$E = \frac{D}{\varepsilon\varepsilon_0} = \frac{\sigma}{\varepsilon\varepsilon_0} = \frac{q}{\varepsilon\varepsilon_0 S} \quad (1.22)$$

$$|\Delta\varphi| = \frac{q}{\varepsilon\varepsilon_0 S} d \quad (1.23)$$

$$C = \frac{q}{\frac{q}{\varepsilon\varepsilon_0 S} d} = \frac{\varepsilon\varepsilon_0 S}{d} \quad (1.24)$$

2) $\varepsilon_1, \varepsilon_2$

$$E_1 = \frac{D}{\varepsilon_0\varepsilon_1} = \frac{\sigma}{\varepsilon_0\varepsilon_1} \quad (1.25)$$

$$E_2 = \frac{D}{\varepsilon_0\varepsilon_2} = \frac{\sigma}{\varepsilon_0\varepsilon_2} \quad (1.26)$$

$$|\Delta\varphi| = \int_0^{d/3} \frac{\sigma}{\varepsilon_0\varepsilon_1} dx + \int_{d/3}^d \frac{\sigma}{\varepsilon_0\varepsilon_2} dx = \frac{\sigma}{\varepsilon_0} \left(\frac{d}{3\varepsilon_1} + \frac{2d}{3\varepsilon_2} \right) \quad (1.27)$$

$$C = \frac{q}{\frac{\sigma}{\varepsilon_0} \left(\frac{d}{3\varepsilon_1} + \frac{2d}{3\varepsilon_2} \right)} = \frac{q}{S\varepsilon_0 \frac{d}{3} \left(\frac{1}{\varepsilon_1} + \frac{2}{\varepsilon_2} \right)} = \frac{S\varepsilon_0 3}{d \left(\frac{1}{\varepsilon_1} + \frac{2}{\varepsilon_2} \right)} \quad (1.28)$$

3) $\varepsilon = a + bx = \varepsilon_1 + \frac{\varepsilon_2 - \varepsilon_1}{d} x$

$$E = \frac{D}{\varepsilon_0\varepsilon} = \frac{\sigma}{\varepsilon_0 \left(\varepsilon_1 + \frac{\varepsilon_2 - \varepsilon_1}{d} x \right)} \quad (1.29)$$

$$|\Delta\varphi| = \int_0^d \frac{\sigma}{\varepsilon_0 \left(\varepsilon_1 + \frac{\varepsilon_2 - \varepsilon_1}{d} x \right)} dx = \frac{\sigma}{\varepsilon_0} \int_0^d \frac{dx}{\varepsilon_1 + \frac{\varepsilon_2 - \varepsilon_1}{d} x} = \quad (1.30)$$

$$= \frac{\sigma d}{\varepsilon_0(\varepsilon_2 - \varepsilon_1)} \ln \left(\varepsilon_1 + \frac{\varepsilon_2 - \varepsilon_1}{d} x \right) \Big|_0^d = \frac{\sigma d}{\varepsilon_0(\varepsilon_2 - \varepsilon_1)} \ln \frac{\varepsilon_1 + \frac{\varepsilon_2 - \varepsilon_1}{d} d}{\varepsilon_1} = \frac{\sigma d}{\varepsilon_0(\varepsilon_2 - \varepsilon_1)} \ln \frac{\varepsilon_2}{\varepsilon_1}$$

$$C = \frac{q}{\frac{\sigma d}{S\varepsilon_0(\varepsilon_2 - \varepsilon_1)} \ln \frac{\varepsilon_2}{\varepsilon_1}} = \frac{S\varepsilon_0(\varepsilon_2 - \varepsilon_1)}{d \ln \frac{\varepsilon_2}{\varepsilon_1}} \quad (1.31)$$

КПІ 2.32

Внутрішня обкладинка заряджена зарядом Q створить напруженість:

$$E_0 = \frac{Q}{4\pi\epsilon_0 r^2} \tag{1.32}$$
$$\frac{Q}{4\pi\epsilon_0} = E_0 r^2$$

Найбільше значення E буде при найменшому r . Напряга чисельно дорівнює різниці потенціалів:

$$U = \Delta\varphi = \varphi(R) - \varphi(r) = \frac{Q}{4\pi\epsilon_0} \left(\frac{1}{r} - \frac{1}{R} \right) \tag{1.33}$$

Тоді:

$$U = E_0 r^2 \left(\frac{1}{r} - \frac{1}{R} \right) \tag{1.34}$$